

İstanbul, 21 Ağustos 2013

Ref: ZAY/shk/13-1633

Kamu Destekleri Etkileri, İzlenmesi Ve Değerlendirilmesi Komisyonuna

3. Sanayi Şurası

Ankara

"2023'e 10 Kala Orta ve Yüksek Teknolojili Ürünlerde Avrasya'nın Üretim Üssü Türkiye" temalı şuranın hazırlık toplantıları 4-5 Temmuz tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşmiştir. TÜSİAD yer aldığı hazırlık toplantılarında, sanayinin mevcut durumuna ilişkin inceleme ve değerlendirmelerde bulunmuş, sanayinin sorunlarına yönelik çözüm önerilerini dile getirmiştir. 20-21-22 Kasım 2013 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilecek olan Sanayi Şurasına hazırlık niteliğindeki bu toplantı sonucunda hazırlanan 2 No'lu "Kamu Destekleri, Etkileri, İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Komisyonu" raporu TÜSİAD tarafından incelenmiştir.

Bu çerçevede, Kamu Destekleri Stratejileri ve Politikaları, Kamu Destekleri Uygulamaları ve Kamu Desteklerinin İzlenmesi ve Sonuçlarının Değerlendirmesi başlıklı üç ayrı eksenle hazırlanan rapor için görüş ve önerilerimizi ekte değerlendirmenize sunarız.

TÜSİAD'ın bu alandaki her türlü çalışmaya katkı sağlamayı bir görev addettiğini belirtir, saygılarımızı sunarız.

Zafer Ali YAVAN
TÜSİAD Genel Sekreteri

EK-1. Kamu Destekleri, Etkileri, İzlenmesi Ve Değerlendirilmesi Komisyonu" Raporu
TÜSİAD Görüşü

**“Kamu Destekleri, Etkileri, İzlenmesi Ve Değerlendirilmesi Komisyonu”
Raporu TÜSİAD Görüşü**

Raporun 4.4. numaralı “*Kamu Desteklerinin İzlenmesi*” (sayfa 16) başlıklı bölümün içerisinde Devlet Destekleri Genel Müdürlüğü’nün görevleri listelendikten sonra aşağıdaki ifadelerle de yer verilmesi önerilmektedir;

“6015 Sayılı Kanun kapsamında herhangi bir devlet desteğinin “uygun” destek olup olmadığı, diğer bir deyişle DDGM tarafından uygun devlet yardımı adı altında uygulanmasına izin verilebilecek devlet yardımlarının çerçevesi Kanun’un 3. maddesi ile çizilmektedir. Kanun’un 3. maddesi haricindeki haller dışında devlet desteği verilemez (Madde 3/5). Kanun kapsamında “devlet desteği” tanımı “Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticareti etkilediği ölçüde doğrudan kamu tarafından veya kamu kaynakları aracılığıyla herhangi bir şekilde sağlanan, belirli teşebbüslere veya belirli ürünlerin üretimine ayrıcalık tanıyarak rekabeti bozan veya bozma tehdidi oluşturan ve yararlanana mali fayda sağlayan her türlü tedbir” olarak tanımlanmıştır. Her ne kadar bu tanım bir başlangıç noktası olsa da, bu tanım doğrultusunda bir desteğin devlet desteği olup olmadığına yine DDGM karar verecektir. Rekabet Kurulu’nun devlet destekleri kapsamında vermiş olduğu bir görüşte ifade ettiği gibi, devlet desteği aşağıdaki hallerden herhangi biri olabilmektedir: “uygulamanın hibe, kredi ve hisse katılımı gibi doğrudan fon transferi içermesi veya potansiyel olarak doğrudan kredi garantileri gibi fon ya da yükümlülük transferini içermesi”, “ödenmesi gereken bir devlet geliri veya alacağından kısmen veya tamamen vazgeçilmesi veya tahsil edilmemesi”, “özelleştirme uygulamalarını da kapsayacak şekilde gerçek ve tüzel kişilere genel altyapı hizmetleri hariç olmak üzere, piyasa rayıcı dışındaki fiyattan mal veya hizmet sağlanması veya mal veya hizmet satın alınması”, “devletin bir fon mekanizmasına ödemeler yapması” ve “herhangi bir şekilde gelir veya fiyat desteği verilmesi”.

Bu doğrultuda, mevcut yardım programlarının 6015 Sayılı Kanun kapsamında değerlendirilip değişikliklere gidilmesi ve ilgili mevzuat kapsamında “rekabeti bozan veya bozma tehlikesi yaratan” devlet yardımlarının ise kaldırılması öngörülmektedir. Keza birçok sektörde hâlihazırda uygulanmakta olan devlet desteklerinin geri çekilmesiyle pazar dinamiklerinde değişimler yaşanabilecektir. En başta ihracatçı firmalara üretim ve pazarlama faaliyetlerini destekleyerek uluslararası rekabetçi güçlerini arttırmak adına sağlanmış olan ve özellikle AB’ye yapılan ihracatları destekler nitelikte olan devlet desteklerinin bu kapsamda 6015 Sayılı Kanun’un “uygunluk” analizinden etkileneceği de aşîkârdır. Zira bu tür yardımların Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticareti etkilemesi ve rekabeti bozan veya bozma tehlikesi yaratması olasılığı daha yüksektir.

Dolayısıyla, yeni mevzuatın ve rekabet hukukunun devlet yardımları alanına penetrasyonunun halihazırda yoğun bir şekilde uygulanmakta olan devlet yardımlarına olan etkisi ve bu durumun Türkiye’deki sektörlerle, yatırımlara ve ekonomik faaliyetlere yansımalarının yakından incelenmesi, olası sorunların proaktif bir yaklaşımla önceden teşhis edilmesi Türkiye’deki kalkınma ve büyüme açısından büyük önem arz etmektedir.”

Raporun 4.5.1. numaralı *AB Müktesebatı ve AB’de Devlet Destekleri* (sayfa 18) başlıklı bölümünde yer alan;

“Türkiye, Avrupa Birliğine uyum sürecinde, devlet yardımları hususundaki düzenlemeleri uyumlaştırmış ve devlet yardımlarını Birlik kurallarına göre düzenlemiştir.”

ifadesi yerine

“Türkiye, Avrupa Birliğine uyum sürecinde, devlet yardımları hususundaki düzenlemeleri uyumlaştırma çabası içerisinde. Bu kapsamda 2010 yılında 6015 Sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun ile devlet desteğine ilişkin hukuki düzenleme getirilmiş ve 23 Ekim 2010 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. Kanunun yürürlüğe girme tarihi ise 661 sayılı KHK ile Haziran 2013’e alınmıştır.”

ifadesine yer verilmesi önerilmektedir.

Rapor’un son bölümünde yer alan kamu destekleri stratejileri ve politikaları sorunlarının bulunduğu bölümde (sayfa 29), aşağıdaki ifadenin eklenmesi önerilmektedir.

- *Ülkemiz ilaç sanayinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik rasyonel ve destekleyici finansman modelinin olmaması,*

Son bölümde yer alan diğer bir husus; tavsiye kararlarında (sayfa 31), aşağıdaki ifadelere ayrıca yer verilmesi önerilmektedir.

- *Türkiye İlaç Sektörü taslak strateji belgesinde de yer aldığı üzere, ülkemiz ilaç sanayinin uluslararası rekabet gücüne sahip, dünya ihracatından daha fazla pay alan küresel bir oyuncu haline getirilmesi için, sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik rasyonel ve destekleyici finansman modelinin oluşturulması,*